

Dokument nr. 8:24

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Kari Lise Holmberg og Bent Høie

Forslag fra stortingsrepresentantene Kari Lise Holmberg og Bent Høie om iverksettelse av strengere underholdsbidrag ved familiegjening

Til Stortinget

BAKGRUNN

Fram til 1997 var det underholds krav i familieinnvandrings saker der herboende hadde fått opphold på humanitært grunnlag. Etter endringen i 1997 var det unntak fra kravet om underhold dersom ekteskapet var inngått før herboende reiste til Norge. En av begrunnelsene for å endre reglene var at man mente at integreringsprosessen ville forløpe raskere med hele familien samlet i Norge.

Hovedbegrunnelsen for å gjeninnføre underholds kravet var for det første å gi Norge et regelverk som var på linje med de fleste land i Europa. Videre var det viktig å stimulere til deltakelse i arbeidslivet, noe som har en svært positiv effekt på integreringen ved at herboende raskt kommer i en selvforsørgende situasjon. Det vil være lettere for herboende å hjelpe sin familie med tilpasning til et liv i Norge hvis han/hun er integrert på arbeidsmarkedet.

Regjeringen Bondevik II evaluerte endringen som ble innført i mai 2003, og Kommunal- og regionaldepartementet sendte 6. mai 2005 forslag til endringer i utlendingsforskriften av 21. desember 1990 nr. 1028 ut på høring. Det ble foreslått endringer i utlendingsforskriften §§ 19, 24 og 25.

Endringsforslaget innebar at det stilles krav til sikret underhold når nærmeste familie skal forenes med norsk eller nordisk borger og utlending med bosettingstillatelse. Gjeldende regel om en dispensasjonsadgang ved familieetablering eller -gjening med norsk borger ble foreslått fjernet. Det vil

imidlertid kunne gjøres unntak fra underholds kravet dersom "det foreligger vesentlige hindringer for å utøve familielivet i et annet land", eller "særlig sterke menneskelige hensyn" tilsier det. Videre foreslo departementet at det ikke skal stilles krav til underhold når barn under 15 år er søker, eller når barn er herboende referanse.

For utlendinger som søker om familiegjening med personer som har asyl (eller er overføringsflyktninger), og ekteskapet/partnerskapet/samboerskapet var etablert før herboende referanse kom til Norge, vil det fortsatt ikke gjelde et underholds krav. Det ble heller ikke foreslått endringer ved familiegjening med personer med kollektiv beskyttelse, som det normalt ikke stilles krav til underhold for.

Det ble foreslått endringer vedrørende grunnlaget for oppfyllelse av underholds kravet. For at kravet til underhold skal være et reelt krav til forsørgelse, ble det foreslått å endre utlendingsforskriften slik at det kreves et høyere beløp for å oppfylle kravet til underhold enn etter dagens praksis. Der hovedpersonen er varig ufør, foreslo departementet at Utlendingsdirektoratet skulle fastsette størrelsen på underholds kravet etter en skjematisk nettovurdering. Kravet til underhold skulle settes lavere for varig uføre enn for andre.

Som hovedregel ble det foreslått at det ikke skal være anledning til å stille garanti for oppfyllelse av underholds kravet generelt, og aldri ved familieinnvandring. Samtidig skal egne midler, som hovedregel, ikke kunne være grunnlag for oppfyllelse av underholds kravet ved familieinnvandring. Egne midler kan være oppsparte penger til livsopphold eller formue. Det ble også foreslått en presisering av at faste og periodiske ytelser må være en erstatning for arbeidsinntekt, og at barnetrygd kun regnes med dersom det er søkeren som skal motta trygden.

Endelig ble det foreslått en forskriftsfesting av at ytelser etter lov om introduksjonsordning for nyan-

komne innvandrere skal være en del av grunnlaget for oppfyllelse av underholds kravet ved søknad om familieinnvandring. Høringsfrist ble satt til 17. juni 2005.

Bakgrunnen for at forslagsstillerne ønsker en økning av underholds kravet og en presisering av regelverket, er for det første et ønske om en tettere og bedre integreringsprosess for herboende, men også for hele familien etter at gjenforeningen har funnet sted. Det bør være en hovedmålsetting at personer som kommer hit gjennom familieinnvandring enten skal kunne forsørge seg selv, bli forsørget av herboende referanse eller gjennom en kombinasjon av disse. Det er ikke ønskelig at familieinnvandrere skal bli forsørget av det norske samfunnet. I tillegg vil en endring i dette regelverket kunne bidra til bekjempelse av tvangsekteskap og proformaekteskap/partnerskap. Det er kommet signaler fra statsråden om at endrin-

ger først vil kunne iverksettes om ca. ett år. Dette virker underlig all den tid saksbehandlingen og høringen allerede er gjennomført. Forslagsstillerne mener derfor at nødvendige endringer bør gjennomføres raskest mulig.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen iverksette strengere underholds krav med basis i gjennomført høring vedrørende endringer i §§ 19, 24 og 25 i utlendingsforskriften av 21. desember 1990 nr. 1028, snarest mulig.

2. februar 2006